

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Gh. Stratulat
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

Î N C H E I E R E

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lozovan Serghei,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania
Națională de Asigurări în Medicină împotriva lui Lozovan Serghei cu privire la
încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și penalităților,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, prin care a fost
respins apelul declarat de Lozovan Serghei și menținută hotărârea Judecătoriei
Chișinău (sediul Centru) din 11 aprilie 2017,

c o n s t a t ă :

La 03 ianuarie 2017, Compania națională de Asigurări în Medicină a înaintat
cerere de chemare în judecată împotriva lui Lozovan Serghei cu privire la încasarea
primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și penalităților.

În motivarea acțiunii, Compania națională de Asigurări în Medicină a
menționat că asigurarea obligatorie de asistență medicală are un caracter obligatoriu
pentru toți cetățenii Republicii Moldova. Pentru obținerea statutului de persoană
asigurată, nu se semnează contractul de asigurare și nu se negociază condițiile de
asigurare. Persoana devine asigurată prin efectul legii la momentul executării
obligației de achitare a primei de asigurare.

De asemenea, a menționat că obligația achitării primei de asigurare este
examinată prin prisma obligativității, prevăzută de art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea cu
privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585 din 27 februarie
1998.

Reiterează că neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen, atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu și-a onorat obligația.

Totodată, a relatat că Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în temeiul art. 17 lit. a) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, efectuează evidența și controlul corectitudinii calculării și virării în termen la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de sumă fixă, precum și încasarea penalităților și aplicarea sancțiunilor pecuniare.

În conformitate cu prevederile Regulamentului privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea unor acte normative nr. 1015 din 05 septembrie 2006, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină este în drept să identifice fondatorii de întreprinderi individuale care se eschivează de la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și să intenteze în instanța de judecată competentă pentru încasarea sumei debitoare.

Astfel, menționează că Lozovan Serghei este fondatorul Întreprinderii Individuale ”Lozovan Serghei”, cu sediul pe str. Mihai Eminescu 41/1 B ap. 1 municipiul Chișinău și prin urmare se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual.

Deci, termenul de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul 2014 a fost pînă la 17 aprilie 2014 inclusiv și constituia 4056 lei, iar pentru anul 2015 termenul de achitare a fost pînă la 28 iulie 2015 și constituia 4056 lei.

Prin urmare, invocă faptul că pe parcursul anilor 2014, 2015, 2016, Lozovan Serghei, fondator al Întreprinderii Individuale ”Lozovan Serghei” nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, iar neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere (art. 30 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002).

Menționează că Lozovan Serghei înregistrează pentru anii 2014-2016 următoarele datorii față de fondul asigurării obligatorii de asistență medicală și anume: pentru anul 2014 – prima de asigurare obligatorie în sumă de 4056 lei și penalitatea în mărime de 1046,45 lei; pentru anul 2015 - prima de asigurare obligatorie în sumă de 4056 lei și penalitatea în mărime de 632,74 lei; pentru anul 2016 - prima de asigurare obligatorie în sumă de 4056 lei și penalitatea în mărime de 1095,12 lei, iar în total suma de 12.168 lei ce constituie prima de asigurare și 2774,31 lei ce constituie penalitatea.

Solicită încasarea de la Lozovan Serghei a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anii 2014-2016 în sumă de 12.168 lei și majorarea de întârziere în mărime de 2774,31 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 11 aprilie 2017, acțiunea înaintată de Compania de Asigurări în Medicină a fost admisă.

S-a încasat de la Lozovan Serghei în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină valoarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014, 2015, 2016 în sumă de 12.168 lei.

S-a încasat de la Lozovan Serghei în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină penalitatea în sumă de 2774,31 lei.

S-a încasat de la Lozovan Serghei în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 448,26 lei.

Pentru a decide astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Lozovan Serghei fiind fondatorul Întreprinderii Individuale ”Lozovan Serghei”, nu a achitat primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014-2016, acumulând o restanță în sumă totală de 12.168 lei, precum și penalitatea în sumă de 2774,31 lei.

Astfel, prima instanță a concluzionat că deoarece Lozovan Serghei face parte din categoria de plătitori al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual și ținând cont de faptul că Lozovan Serghei nu a achitat primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014-2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină urmează a fi admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, a fost respins apelul declarat de Lozovan Serghei și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 11 aprilie 2017.

La 06 octombrie 2017, Lozovan Serghei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină să fie respinsă.

Recurentul Lozovan Serghei, în motivarea recursului a menționat că nu a avut calitatea de asigurat, deoarece în perioadele bugetare 2014-2016 s-a aflat peste hotarele țării mai mult de 183 de zile calendaristice în fiecare perioadă a anilor respectivi, din care considerente nu avea obligația de plată a primelor de asigurare medicală, iar Compania Națională de Asigurări în Medicină avea obligația să verifice și să constate acest fapt.

Deci, menționează că pentru a avea calitatea de persoană asigurată, drept condiție necesară este de a fi prezent în țară pe parcursul anului bugetar mai mult de 183 de zile.

La fel, a reiterat că instanța de apel în decizia recurată a menționat că potrivit datelor din Carnetul de Marinar, s-a aflat peste hotarele țării mai mult de 183 de zile, astfel nu putea avea calitatea de persoană asigurată și respectiv nu putea avea careva obligație de plată a primei de asigurare medicală, însă, instanța de apel nu a luat în considerație probele prezentate.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 27 iulie 2017, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 06 octombrie 2017, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva

Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Lozovan Serghei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Lozovan Serghei.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari